РОЗДІЛ 1. НАУКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ (СТАТТІ, РЕФЕРАТИ СТАТЕЙ)

Позначки: «Анотація» — оригінальний матеріал, уперше оприлюднений у журналі; «Реферат» — стислий виклад праці або офіційного документа, уперше оприлюднених в іншому виданні чи на іншому ресурсі; під кожним рефератом наведено відомості про першу публікацію; наявний DOI зазначено біля відомостей про оприлюднення. Цифри у квадратних дужках відсилають до списку References після кожної публікації: описи за ДСТУ 8302:2015, українські й російські назви подано латиницею (транслітерація за постановою Кабінету Міністрів України від 27.01.2010 № 55), їхній переклад англійською — у квадратних дужках.

Читачеві. За кожною публікацією цього номера стоять реальні справи: кримінальні провадження, сімейні спори, позови про відшкодування моральної шкоди, перевірки із застосуванням поліграфа. Анотація допоможе швидко зорієнтуватися, а повний текст за посиланням відкриє методики, аргументи сторін і правові позиції Верховного Суду, які можуть знадобитися у вашій наступній справі. Читайте, порівнюйте з власною практикою і діліться знайденим з колегами.

1.1. ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ЗАСТОСУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗНАНЬ

Карачевцев Я. М.

ДО ПИТАННЯ ДОСТАТНОСТІ РОЗМІРУ ФІНАНСОВОЇ ДОПОМОГИ ВІД ООН[1]

DOI: 10.53672/ej.5.2026.08[1] Check for updates

Анотація. Карачевцев Я. М. порушує питання, чи забезпечує фінансова допомога ООН вразливим категоріям населення України мінімально прийнятний рівень життя. Розмір допомоги становить 10 800 грн на особу, а критерієм її отримання є середньомісячний дохід не вище 5400 або 6318 грн залежно від програми. Автор зіставляє ці величини з розрахованим ним реальним прожитковим мінімумом, який у цінах на 01.01.2025 становить 15 924 грн на особу, та з даними Державної служби статистики України про розподіл населення за рівнем доходів у 2021 р. Методологічною основою слугують попередні міждисциплінарні праці автора на стику психології, права й економіки: підходи нормативного споживання, споживчого бюджету, психологічного діагностування, кореляційного аналізу макропоказників і розрахунку презюмованої моральної шкоди. Проаналізовано позицію М. Д. Савенка щодо правового нігілізму в установленні прожиткового мінімуму, праці А. А. Пилипенка зі співавторами і Н. Є. Рак, а також судову практику: постанову Шостого апеляційного адміністративного суду від 12.03.2019, де наведено науковий висновок спеціаліста Карачевцева Я. М. від 02.04.2018, і постанову Верховного Суду від 06.07.2022 у справі № 826/16793/17, якою цю постанову залишено без змін. За розрахунками автора, дохід нижче 6318 грн спричиняє розлад здоров'я тривалістю 10,7 дня на рік, що він співвідносить із легкими тілесними ушкодженнями (ч. 2 ст. 125 КК України); навіть з урахуванням допомоги ООН цей показник становить 7,7 дня. Дохід 3981 грн автор кваліфікує як межу катування (ст. 127 КК України). Він доводить, що головною причиною скорочення населення є низькі доходи, і пропонує збільшити максимальну допомогу до рівня реального прожиткового мінімуму та виплачувати її протягом 12 місяців. Висновки статті становлять інтерес для юристів, судових

експертів-психологів і фахівців з оцінки моральної шкоди, а також для дискусії про методику визначення прожиткового мінімуму в Україні.

Ключові слова: прожитковий мінімум, реальний прожитковий мінімум, бідність, фінансова допомога ООН, вразливі категорії населення, право на життя, право на здоров'я, моральна шкода, розлад здоров'я, демографічні втрати, судова практика.

On the Sufficiency of the Amount of UN Financial Assistance

Karachevtsev Ya. M.

Abstract. The article examines whether the financial assistance paid by the United Nations to vulnerable groups in Ukraine secures a minimally acceptable standard of living. The assistance amounts to UAH 10,800 per person, and eligibility depends on an average monthly income not exceeding UAH 5,400 or UAH 6,318, depending on the programme. Ya. M. Karachevtsev compares these thresholds with the real subsistence minimum he has calculated, UAH 15,924 per person at 1 January 2025 prices, and with State Statistics Service data on the income distribution of the population in 2021. The method builds on the author's earlier interdisciplinary work combining psychology, law and economics: normative consumption, the consumer budget approach, psychological diagnostics, correlation analysis of socio-economic indicators and the calculation of presumed non-pecuniary damage. The analysis also covers M. D. Savenko's views on legal nihilism in setting the subsistence minimum, studies by A. A. Pylypenko and co-authors and by N. Ye. Rak, and case law: the Sixth Administrative Court of Appeal ruling of 12 March 2019, which cites the author's expert opinion of 2 April 2018, and the Supreme Court ruling of 6 July 2022 in case No. 826/16793/17 upholding it. According to the author, an income below UAH 6,318 causes 10.7 days of health impairment per year, comparable to minor bodily harm under Article 125(2) of the Criminal Code of Ukraine, and 7.7 days even with UN assistance, while UAH 3,981 marks the threshold of torture under Article 127. Low income is identified as the main cause of population decline. The author recommends raising assistance to the real subsistence minimum and paying it for 12 months.

Keywords: subsistence minimum, real subsistence minimum, poverty, UN financial assistance, vulnerable groups, right to life, right to health, non-pecuniary damage, health impairment, population decline, case law.

Вперше оприлюднено: *сайт журналу «Судово-психологічна експертиза», 05.11.2026; у номері — 05.11.2026; DOI:* ***10.53672/ej.5.2026.08***[1].

References

1. Karachevtsev Ya. M. Do pytannia dostatnosti rozmiru finansovoi dopomohy vid OON [On the Sufficiency of the Amount of UN Financial Assistance]. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2026. Vol. 11, No. 5 (65). DOI: https://doi.org/10.53672/ej.5.2026.08. URL: https://expertize-journal.org.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=19827 (data zvernennia: 05.11.2026). [in Ukrainian].